

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych dostosowuje przepisy regulujące instrumenty pomocy dla pracodawców do przepisów *rozporządzenia Komisji (WE) Nr ... z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem* (Dz. Urz. WE L ... z 2008 r.).

Nowe rozporządzenie Komisji przewiduje między innymi możliwość subsydiowania zatrudnienia osób niepełnosprawnych do wysokości 75% kosztów płacy, oraz możliwość rekompensaty poniesionych przez przedsiębiorcę dodatkowych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych w wysokości pokrywającej te koszty. W związku z powyższym niezbędne jest wprowadzenie zmian do ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92) polegających na:

1. Zapewnieniu dofinansowania do wynagrodzeń w wysokości 75% kosztów płacy pracodawcom wykonującym działalność gospodarczą i 90% kosztów płacy pracodawcom nie wykonującym takiej działalności.

Ograniczenie pułapu pomocy pracodawcom wykonującym działalność gospodarczą, do wysokości 75% kosztów płacy skutkować będzie:

a) brakiem możliwości przekazywania nadwyżki przysługującego dofinansowania nad wynagrodzeniem osiąganym na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych z przeznaczeniem na finansowanie indywidualnych programów rehabilitacji pracowników niepełnosprawnych w zakładach pracy chronionej. Programy te jednak nadal będą finansowane między innymi ze środków stanowiących nie mniej niż 15% zwolnień, z których korzystają te zakłady na podstawie przepisów art. 31 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

b) brakiem możliwości refundacji składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, jako odrębnego instrumentu wsparcia.

2. Odejściu od różnicowania wysokości pomocy dla przedsiębiorców (zakłady pracy chronionej, pozostali pracodawcy) przy jednoczesnym utrzymaniu zróżnicowania wysokości pomocy w zależności od stopnia i rodzaju niepełnosprawności pracownika.

3. Odejściu od przyznawania pomocy w formie subsydiów na okresy roczne (pomoc będzie pomocą należną w całym okresie, w którym pracownik jest zatrudniony).

4. Odejściu od rozliczenia rocznego uzyskanej pomocy w formie dofinansowania do wynagrodzeń (wystarczające będą bieżące korekty).

5. Usytuowaniu pomocy na rekompensatę dodatkowych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych na poziomie samorządu powiatowego (wycofanie z Biura Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) rekompensaty faktycznych podwyższonych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych).

6. Uzupelnieniu katalogu dodatkowych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych możliwych do zrekompensowania pracodawcom, którzy ponieśli takie koszty.

Jednocześnie projekt przewiduje:

- **udzielanie pomocy w formie dofinansowania do wynagrodzenia tylko jednemu pracodawcy, u którego zatrudniona jest osoba niepełnosprawna** (subsydium przysługiwać będzie pracodawcy, który jako pierwszy zatrudnił osobę niepełnosprawną),
- **utrzymanie dotychczasowych warunków wykluczających udzielenie pomocy** (nieosiągnięcie ustawowo określonego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych przez pracodawcę zobowiązanego do dokonywania wpłat na PFRON, tj. brak zaległości w wymagalnych zobowiązaniach wobec PFRON i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych),
- **odejście od instytucji refundacji składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne niepełnosprawnym rolnikom oraz rolnikom zobowiązanym do opłacania składek na te ubezpieczenia za niepełnosprawnych domowników** ze względu na znikome zainteresowanie tą formą pomocy ze strony potencjalnych beneficjentów.

Szczegółowa charakterystyka zmian ustawowych zawartych w projekcie

1) Zmiany w zakresie refundacji składek

W związku z koniecznością odejścia od refundacji składek na ubezpieczenia społeczne jako odrębnego instrumentu wsparcia dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, a także w związku z rezygnacją z refundacji składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne niepełnosprawnym rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnych domowników, proponuje się wprowadzenie stosownych zmian do art. 25a, 25c i 25d oraz zmianę brzmienia art. 26b, który obecnie reguluje między innymi kwestie refundacji składek od wynagrodzenia pracownika zatrudnionego u więcej niż jednego pracodawcy.

Nowe brzmienie art. 25a ogranicza zakres podmiotowy pomocy w formie refundacji składek wyłącznie do osób niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą.

Zmiany dokonane w art. 25c i 25d mają charakter porządkowy i stanowią konsekwencję odstąpienia od refundacji składek pracodawcom. Jednocześnie, w celu ułatwienia osobom niepełnosprawnym wykonującym działalność gospodarczą uzyskania pomocy w formie refundacji składek, zaproponowano możliwość skorzystania przez te osoby z danych zgromadzonych w systemie informatycznym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w celu wypełnienia wniosku.

Ponadto uznano za konieczne wydłużenie terminu wypłaty refundacji składek podmiotom uprawnionym z 7 do 14 dni, gdyż termin 7 dni okazał się w praktyce zbyt krótki dla organu udzielającego pomocy dla skutecznego sprawdzenia wniosku i dokonania refundacji (art. 25c ust. 5).

W dodanym ust. 11 do art. 25c wskazano na zasady udzielania pomocy w formie refundacji składek określone przepisami prawa Unii Europejskiej.

Ponadto w art. 25d dokonano zmian o charakterze porządkowym, wynikających z planowanego odstąpienia od instytucji refundacji składek pracodawcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne oraz rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnych domowników.

2) Zmiany w zakresie rekompensaty dodatkowych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych

Niezależnie od rozwiązań realizowanych na podstawie obowiązującej ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i traktowanych jako rekompensata podwyższonych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych (obejmujących zarówno refundację składek na ubezpieczenia społeczne jak i dofinansowanie do wynagrodzeń zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych), pracodawcy mają również możliwość uzyskania – na podstawie umowy zawartej ze starostą – pomocy na przystosowanie tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, adaptację pomieszczeń zakładu pracy, adaptację lub nabycie urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy, a także pomocy na zatrudnienie pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu.

Nowe rozporządzenie Komisji (WE) Nr z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem (Dz. Urz. WE L z 2008 r.) zawiera szerszy katalog kosztów związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, możliwych do zrekompensowania pracodawcy - o ile są to koszty dodatkowe względem tych, które poniósłby gdyby zatrudnił wyłącznie osoby sprawne. Projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przewiduje utrzymanie dotychczasowych instrumentów związanych z pomocą na rekompensatę dodatkowych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych, określonych w art. 26 i 26d ww. ustawy z jednoczesnym rozszerzeniem ich katalogu o nowe koszty – zgodne z katalogiem określonym w art. 42 rozrządzenia Komisji (WE) Nr z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem (Dz. Urz. WE L z 2008 r.).

Zmiany zawarte w art. 26 umożliwią pracodawcom ubieganie się o zwrot poniesionych kosztów również w związku z zakupem i autoryzacją oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych, w tym technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności, a w przypadku pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej, u którego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 50%, także zwrot kosztów budowy lub rozbudowy obiektów lub pomieszczeń zakładu, administracyjnych i transportowych.

Jednocześnie przewiduje się utrzymanie dotychczasowych przepisów dotyczących obowiązków pracodawcy w zakresie zatrudnienia i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych w przypadku uzyskania przedmiotowej pomocy (art. 26 ust. 1 i 2).

Rozszerzenie katalogu kosztów możliwych do sfinansowania wymaga także zwiększenia maksymalnej kwoty pomocy. Zaproponowano aby maksymalna kwota zwrotu kosztów wynosiła nie więcej niż 25-krotność przeciętnego wynagrodzenia za każde przystosowane stanowisko pracy osoby niepełnosprawnej.

Wyjątek od tej zasady stanowi pomoc związana z budową lub rozbudową obiektów lub pomieszczeń zakładu. W tym przypadku kwota zwrotu ustalana będzie proporcjonalnie do przewidywanej liczby stanowisk pracy osób niepełnosprawnych w tych obiektach lub pomieszczeniach.

3) Zmiany w zakresie dofinansowania do wynagrodzeń

W związku z projektowanym zaniechaniem refundacji pracodawcom składek na ubezpieczenia społeczne przewiduje się:

- a) **podniesienie wysokości kwot dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych** odpowiednio o 30 punktów procentowych w przypadku pracowników ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz o 10 punktów procentowych w przypadku pracowników z lekkim stopniem niepełnosprawności, a tym samym utrzymanie zróżnicowania wysokości kwot dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych w zależności od stopnia niepełnosprawności (art. 26a ust. 1);
- b) **utrzymanie podwyższonej kwoty dofinansowania w przypadku zatrudniania osób ze schorzeniami szczególnie utrudniającymi wejście na rynek pracy** (art. 26a ust. 2);
- c) **odejście od zróżnicowania wysokości pomocy w formie dofinansowania w zależności od typu pracodawcy**. Obecnie dofinansowanie do wynagrodzenia udzielane w wyższej kwocie pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej niż pracodawcom z otwartego rynku pracy. Nowe rozwiązanie oznacza zmniejszenie wysokości dotychczasowej pomocy dla pracodawców prowadzących zakłady pracy chronionej, przy jednoczesnym zwiększeniu jej wartości dla pracodawców z otwartego rynku pracy;
- d) **rozszerzenie zakresu podmiotowego stosowania pomocy w formie dofinansowania do wynagrodzenia o pracowników niepełnosprawnych mających ustalone prawo do emerytury** (art. 26a ust. 2). Rozwiązanie to wychodzi naprzeciw postulatowi osób niepełnosprawnych i ich pracodawców oraz zgodne jest z polityką wspierania zatrudnienia wszystkich grup obywateli, zwłaszcza zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy z powodu wieku. Dodatkowym argumentem przejawiającym za zasadnością tej propozycji jest fakt, że zatrudnienie osób niepełnosprawnych posiadających takie uprawnienia wspierane jest obecnie jedynie poprzez refundację składek na ubezpieczenia społeczne od ich wynagrodzeń. Planowane odejście od instytucji refundacji składek bez uwzględnienia omawianej propozycji pozbawiłoby tę grupę pracowników jakiegokolwiek wsparcia, co jest całkowicie nieuzasadnione;
- e) **odejście od instytucji** przekazywania różnicy pomiędzy kwotą miesięcznego dofinansowania a kwotą wynagrodzenia osiąganego przez pracownika niepełnosprawnego u pracodawcy na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych w przypadku gdy kwota miesięcznego dofinansowania przekracza kwotę miesięcznego wynagrodzenia osiąganego, jako rozwiązania niezgodnego z art. 41 rozporządzenia Komisji (WE) Nr z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem (Dz. Urz. WE L z 2008 r.) określającego maksymalny pułap pomocy w

formie subsydiów płacowych w wysokości 75% kosztów płacy (zmiana uwzględniona poprzez uchylenie art. 26a ust. 5 oraz zmianę przepisów art. 31 ust. 3 i art. 33 ust. 2 pkt 1);

- f) **wskazanie pracodawcy uprawnionego do uzyskania miesięcznego dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego w sytuacji gdy osoba niepełnosprawna zatrudniona jest u więcej niż jednego pracodawcy** (art. 26b ust. 2);
- g) **zdefiniowanie warunków uzyskania dofinansowania do miesięcznego wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego, w przypadku gdy jego zatrudnienie nie spowodowało wzrostu zatrudnienia netto pracowników ogółem i wzrostu zatrudnienia netto pracowników niepełnosprawnych** (art. 26b ust. 4 i 5). Określenie tego warunku jest niezbędne w celu zachowania zgodności przepisów krajowych z warunkami dopuszczalności pomocy publicznej w formie subsydiów płacowych określonych w art. 8 *rozporządzenia Komisji (WE) Nr z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem* (Dz. Urz. WE L z 2008 r.).

Jednocześnie w celu uproszczenia zasad udzielania pomocy, proponuje się - poprzez zmianę brzmienia ust. 6 i uchylenie ust. 7 w art. 26a - **odstąpienie od obowiązku występowania przez pracodawcę z wnioskiem o udzielenie przedmiotowej pomocy na okres roczny oraz rozliczenia rocznego z udzielonej pomocy**. Pomoc udzielana będzie w całym okresie zatrudnienia pracownika niepełnosprawnego – zgodnie z art. 41 *rozporządzenia Komisji (WE) Nr z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem* (Dz. Urz. WE L z 2008 r.), a ewentualne rozbieżności pomiędzy pomocą należną a wypłaconą usuwane będą w drodze bieżących korekt.

Ponadto, podobnie jak w przypadku refundacji składek, **przedłużono termin do przekazania przez PFRON kwoty pomocy w formie miesięcznego dofinansowania z 7 do 14 dni**.

W związku z tym, że miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego nie będzie stanowiło pomocy na rekompensatę podwyższonych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych, **odstąpiono od obowiązku przedstawiania przez pracodawców wykonujących działalność gospodarczą informacji o poniesionych podwyższonych kosztach zatrudniania osób niepełnosprawnych** w związku z uzyskanym dofinansowaniem do wynagrodzeń zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych.

Wprowadzenie nowych zasad dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych stanowiących instrument wspierający zarówno na rekrutację jak i dalsze zatrudnianie osób niepełnosprawnych, **skutkuje koniecznością uchylenia obecnego art. 26f** regulującego kwestie pomocy na rekrutację w wysokości 60% kosztów płacy przez okres 12 miesięcy.

4) Zmiany w zakresie pomocy na szkolenia pracowników niepełnosprawnych

W celu zachowania zgodności pomocy udzielanej na szkolenia pracowników niepełnosprawnych z art. 39 *rozporządzenia Komisji (WE) Nr z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem* (Dz. Urz. WE L z 2008 r.) w art. 41 ustawy o rehabilitacji

zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych **zmniejszono maksymalny pułap pomocy o 10 punktów procentowych tj. do wysokości 80% poniesionych kosztów szkolenia pracownika niepełnosprawnego.**

5) Pozostałe zmiany

1. Obecnie obowiązująca ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych nie zawiera przepisu regulującego kompleksowo brak możliwości finansowania ze środków PFRON przedsięwzięć - w części finansowanej ze środków publicznych. Dlatego też, **w celu zapobieżenia ewentualnemu podwójnemu finansowaniu ze środków publicznych tych samych przedsięwzięć, w projekcie nowelizacji zaproponowano dodanie art. 48a.**
2. Ponadto po art. 49d zaproponowano dodanie art. 49e regulującego kwestie zwrotu środków PFRON, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, lub pobranych w nadmiernej wysokości a także kwestie dotyczące możliwości wypłacenia przez PFRON kwot stanowiących różnicę pomiędzy kwotą należną a kwotą faktycznie wypłaconą, w przypadku gdy kwota faktycznie wypłacona była niższa od należnej.

W obydwu sytuacjach przewidziano możliwość **naliczania oraz odpowiednio - pobierania i wypłacania odsetek od środków PFRON.**

6) Przepisy przejściowe i końcowe

- a) W celu zachowania ciągłości udzielana pomocy pracodawcom zatrudniającym pracowników niepełnosprawnych, korzystającym z dofinansowania do wynagrodzeń tych pracowników na zasadach określonych w obowiązującej ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych sformułowano przepis art. 2 umożliwiający dalsze korzystanie przez tych pracodawców z pomocy w formie dofinansowania do wynagrodzeń już zatrudnionych pracowników - jednakże z uwzględnieniem nowych warunków dopuszczalności udzielania takiej pomocy. Wyjątek od tej zasady stanowi odstępstwo od stosowania przepisu art. 26b ust. 4 i 5 odnoszące się do konieczności zapewnienia tzw. „efektu zachęty”. Obowiązek wykazania osiągnięcia takiego efektu wynika z przepisu art. 8 *rozporządzenia Komisji (WE) Nr z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem* (Dz. Urz. WE L z 2008 r.), ale dotyczyć będzie jedynie pracowników zatrudnianych po wejściu w życie przepisów ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
- b) W przepisie art. 3 wskazano na miesiąc grudzień 2008 r., jako ostatni, w którym opłacone składki na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń zatrudnionych osób niepełnosprawnych mogą zostać zrefundowane pracodawcy, na podstawie przepisów obowiązujących w roku 2008. Ponadto wskazano na rodzaje dokumentów, które stanowić będą podstawę uzyskania refundacji składek opłaconych w grudniu 2008 r. i rozliczenia rocznego pomocy uzyskanej w tej formie za rok 2008.
- c) Analogiczne zasady zastosowano w odniesieniu do dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych wypłaconych za miesiąc grudzień 2008r. i rozliczenia rocznego tej formy pomocy za rok 2008.
- d) Przepisem art. 5 zagwarantowano możliwość zakończenia spraw wszczętych a nie zakończonych przed wejściem w życie przepisów ustawy zmieniającej ustawę o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, na zasadach dotychczasowych.

Przewiduje się, że ustawa o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2009 r. tworząc tym samym możliwość przeprowadzenia procesu legislacyjnego związanego z wydaniem aktów wykonawczych na podstawie zmienionej ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, tym samym gwarantując możliwość skutecznego wdrożenia nowych rozwiązań z początkiem nowego roku budżetowego.

Ocena skutków regulacji

Podmioty, na które będzie oddziaływała ustawa:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne,
- samorząd powiatowy.

Konsultacje społeczne.

Projekt ustawy zostanie przekazany do konsultacji międzyresortowych oraz niżej wymienionym partnerom społecznym.

Organizacje pracodawców:

1. Business Centre Club – Związek Pracodawców,
2. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
3. Konfederacja Pracodawców Polskich,
4. Związek Rzemiosła Polskiego.

Organizacje związkowe:

1. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
3. Forum Związków Zawodowych.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt ustawy zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (www.mpips.gov.pl/bip/).

Wpływ ustawy na sektor finansów publicznych w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Nowe wysokości pomocy w formie dofinansowania do wynagrodzenia pracowników niepełnosprawnych zostały ustalone na poziomie, który skutkowałby wypłatą ze środków publicznych pomocy na poziomie zbliżonym do wartości tej pomocy, która byłaby wypłacona na podstawie przepisów dotychczasowych. Aby jednak tak się stało pracodawcy zatrudniający obecnie osoby niepełnosprawne musieliby znacznie zwiększyć wysokość wynagrodzeń wypłacanych zatrudnionym obecnie pracownikom niepełnosprawnym.

W związku z tym, że faktyczne wynagrodzenia osiągane przez pracowników niepełnosprawnych są stosunkowo niskie szacuje się, że wprowadzenie nowych rozwiązań w zakresie udzielania pomocy pracodawcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne, zgodnych z nowymi warunkami dopuszczalności pomocy publicznej zdefiniowanymi w *rozporządzeniu Komisji (WE) Nr z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE*

uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem (Dz. Urz. WE L z 2008 r.) przyniesie określone oszczędności zarówno dla budżetu Państwa jak też budżetu PFRON.

Szczegółowe wyliczenia przedstawiają się następująco:

Oszczędności z tego tytułu wyniosą ok. 100 mln zł.

Odstąpienie od refundacji pracodawcom składek na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych skutkować będzie oszczędnością w wysokości ok. 1,2 mld zł w tym: dla budżetu państwa 563 mln i dla PFRON w wysokości 613 mln zł.

Jednocześnie pomimo:

- zmniejszenia dopuszczalnej intensywności pomocy w formie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (ze 100% kosztów płacy do 75% tych kosztów) oraz
 - zaniechania przekazywania pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej różnicy pomiędzy kwotą miesięcznego dofinansowania a kwotą wynagrodzenia osiąganego przez pracownika niepełnosprawnego u pracodawcy na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych w przypadku gdy kwota miesięcznego dofinansowania przekracza kwotę miesięcznego wynagrodzenia osiąganego,
- zwiększenie pułapów pomocy na zatrudnianie skutkować będzie zwiększeniem ogólnej kwoty pomocy z tego tytułu o 310,3 mln zł.

Dla budżetu państwa oznaczać to będzie zwiększenie kwoty na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych o kwotę 170,7 mln zł, a dla PFRON zwiększenie tej kwoty o – 149,6 mln zł.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej oszczędności i zwiększenia wydatków, przewidywane zmiany w zakresie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz refundacji składek na ubezpieczenia społeczne skutkować będą oszczędnością dla:

- 1) budżetu państwa - w wysokości 392,3 mln zł
- 2) PFRON – w wysokości 463,4 mln zł.

Jednoczenie planowane zmiany w zakresie udzielania przez samorząd powiatowy pomocy na rekompensatę podwyższonych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych, skutkować będą koniecznością zwiększenia wysokości środków przekazywanych samorządom na realizację zadań ustawowych na podstawie algorytmu o kwotę ok. 130 mln zł w stosunku do środków, które wstępnie zostały zaplanowane na rok 2009. Kwotę tą wyliczono posługując się danymi dotyczącymi struktury poniesionych podwyższonych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych przedstawionej przez pracodawców rozliczających pomoc na zatrudniania z uwzględnieniem faktycznie poniesionych kosztów (rozliczenie roczne pomocy uzyskanej w roku 2007)

Skutki finansowe dotyczące zmian w zakresie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz refundacji składek na ubezpieczenia obliczono na podstawie danych zgromadzonych w systemie ewidencji osób niepełnosprawnych prowadzonym przez PFRON oraz prognozowanych na rok 2009 wysokości wydatków na dofinansowanie do wynagrodzeń i refundację składek na ubezpieczenia społeczne oraz prognozowanej dotacji z budżetu państwa na te cele, określonych w planie finansowym PFRON stanowiącym załącznik do projektu budżetu państwa na rok 2008

Dla dokonania wyliczeń przyjęto:

- średnie stany zatrudnienia osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w ewidencji prowadzonej przez PFRON w okresie styczeń - maj 2008 r., w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, w podziale na stopnie niepełnosprawności z uwzględnieniem schorzeń specjalnych,
- średnie koszty płacy za ten sam okres w takim samym podziale,
- raz wartość najniższego wynagrodzenia, które będzie obowiązywało przy wyliczaniu wielkości pomocy w formie dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego w roku 2009, tj. kwotę 1126 zł.

Dane te zostały zestawione w tabeli załączonej do uzasadnienia.

Ostatecznych wyliczeń dokonano zakładając, że pomimo zmniejszenia ogólnej kwoty pomocy w roku 2009 nie zmniejszy się ogólny stan zatrudnienia osób niepełnosprawnych objętych dofinansowaniem do wynagrodzeń.

Wpływ ustawy na rynek pracy.

Wdrożenie ustawy nie wywrze bezpośredniego wpływu na ogólny rynek pracy, powinno jednak przyczynić się do zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych poza systemem zatrudniania chronionego. Pewnym zagrożeniem może okazać się zmniejszenie ogólnej kwoty pomocy kierowanej do zakładów pracy chronionej, z których część może podjąć decyzje o redukcji zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Wpływ ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Nowe rozwiązania niewątpliwie wywrą wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw zatrudniających osoby niepełnosprawne, przy czym charakter tego wpływu będzie mieszany. Z jednej strony nastąpi redukcja ogólnej kwoty pomocy uzyskiwanej przez tych przedsiębiorców oraz zmniejszenie kwoty pomocy adresowanej do pracodawców prowadzących zakłady pracy chronionej, z drugiej zaś strony zwiększona zostanie wielkość kwoty pomocy możliwa do uzyskania przez pracodawców z otwartego rynku pracy, co powinno przyczynić się do zwiększenia zainteresowania tych pracodawców zatrudnieniem osób niepełnosprawnych.

Jednocześnie przyjęcie ogólnej zasady dotyczącej maksymalnego pułapu pomocy na zatrudnianie w wysokości 75% kosztów płacy pozwoli na racjonalne planowanie przez przedsiębiorców polityki płacowej wobec niepełnosprawnych pracowników

Wpływ ustawy na sytuację i rozwój regionów.

Wdrożenie ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Projektowana ustawa jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga notyfikacji do Komisji Europejskiej w związku ze spełnieniem warunków określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących wyłączeń blokowych - *rozporządzeniu Komisji (WE) Nr* z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE uznających niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem (Dz. Urz. WE L z 2008 r.).

Stopień niepełności	Schorzenia	Średnia liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych w 2008 r. (styczeń - maj) w etatach	Dofinansowanie									
			% dofinansowania w stosunku do najniższego wynagrodzenia	% dofinansowania w stosunku do kwot z pkt. 4	% zwiększenia dofinansowania dla osób niepełnosprawnych ze specjalnymi schorzeniami	Kwota dofinansowania w przeliczeniu na 1 etat / 1 m-c	Kwota dofinansowania - 12 m-cy	Średnie koszty płacy przeliczeniu na etat / 1 m-c	75 % kosztów płacy / 1 m-c	Kwota dofinansowania po uwzględnieniu kosztów płacy	Kwota dofinansowania po uwzględnieniu kosztów płacy - 12 m-cy	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
znaczący	Razem	7 543,61	x	x	x	x	179 619 727,90	x	x	x	101 275 734,01	
	osoby bez szczególnych schorzeń	4 484,69	160	100	x	1 801,60	96 955 457,61	1 509,29	1 131,96	1 131,96	60 918 161,78	
	osoby ze szczególnymi schorzeniami	3 058,92	160	100	40	2 252,00	82 664 270,29	1 465,93	1 099,45	1 099,45	40 357 572,23	
umiarkowany	Razem	69 942,10	x	x	x	x	1 389 336 030,45	x	x	x	1 114 434 052,32	
	osoby bez szczególnych schorzeń	57 683,48	140	100	x	1 576,40	1 091 186 899,86	1 818,97	1 364,23	1 364,23	944 321 960,33	
	osoby ze szczególnymi schorzeniami	12 258,62	140	100	40	2 026,80	298 149 130,58	1 541,88	1 156,41	1 156,41	170 112 091,99	
lekki	Razem	113 489,19	x	x	x	x	980 336 954,29	x	x	x	980 336 954,29	
	osoby bez szczególnych schorzeń	102 340,33	60	100	x	675,60	829 693 528,24	1 817,04	1 362,78	675,60	829 693 528,24	
	osoby ze szczególnymi schorzeniami	11 148,86	60	100	40	1 126,00	150 643 426,05	1 646,80	1 235,10	1 126,00	150 643 426,05	
Razem		190 974,90					2 549 292 712,64				2 196 046 740,62	
					Razem dotacja roczna w zł							

od najniższego wynagrodzenia 1.126 zł - dla roku 2009